

BESLUT

2022-09-30 Dnr: 22/01763

SAKEN

Morgonekot, P1, 2022-06-03, inslag om kriget i Ukraina och möjligheterna till nya förhandlingar; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om möjligheten till nya förhandlingar mellan Ryssland och Ukraina i det pågående kriget. Bland annat följande sades av en reporter.

I går kväll konstaterade president Zelenskyj att Ryssland nu kontrollerar tjugo procent av Ukrainas territorium. Han sa också nyligen att det kan bli svårt att vinna tillbaka vissa områden militärt. Ukraina har hela tiden krävt ett fullständigt tillbakadragande av ryska trupper från hela Ukraina, inklusive Krim och de separatistkontrollerade områdena i öster.

En annan reporter fortsatte därefter enligt följande.

Men presidentens talesman är försiktigare i tonläget. När vi frågar om fred är möjligt utan att man återtagit ryskockuperade städer som till exempel Mariupol och Cherson vill han inte längre helt utesluta det.

ANMÄLAN

Anmälaren anser sammanfattningsvis att det var felaktigt att i inslaget använda uttrycket ”separatistkontrollerade” i stället för till exempel ”ockuperade” i rapporteringen om situationen i Donbas. Situationen är komplex men det är uppenbart att utan Ryssland skulle ingen ”separation” ha skett och Rysslands annektering av Donbas pågår nu för fullt. Ryssland ligger bakom mycket av den här typen av retorik och desinformation och Sveriges Radio AB (SR) spelar genom den här typen av rapportering Ryssland i händerna.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SR anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför sammanfattningsvis följande.

Delar av Donbasområdet i östra Ukraina har sedan år 2014 kontrollerats av ryskstödda och pro-ryska grupper. Efter Euromajdan-protesterna vårvintern 2013-2014, som ledde till att det ukrainska ryssvänliga styret i Kiev avsattes och en mer EU-vänlig politik av en västvänlig regering infördes, växte splittringen i östra Ukraina och i Donbas. En viktig faktor i detta var massiv och framgångsrik rysk skrämselfpropaganda riktad till rysktalande grupper i östra Ukraina. Splittringen ledde till ett väpnat uppror av rysktrogna grupper som kraftigt understöddes, och till betydande del också orkestrerades, av Ryssland. De rysstrogna grupperingarna tog med aktivt ryskt militärt stöd så småningom kontroll över och ockuperade delar av området. De av Ryssland understödda separatisterna - som de genomgående kom att betecknas i omvärlden - utropade under år 2014 två så kallade folkrepubliker, Luhansk folkrepublik (LPR) och Donetsk folkrepublik (DPR), folkrepubliker som med några få undantag inte erkänts av omvärlden. Dessa områden har sedan år 2014 stått utanför den ukrainska centralregeringens kontroll och i stället styrts av de ryssvänliga separatisterna, där flera redan från början var ryska medborgare.

Under det ryska anfallskriget mot Ukraina som inleddes den 24 februari 2022 har närvaron av ryska militära styrkor ökat mycket kraftigt i Donbas, som nu är ett nyckelområde för den ryska invasionen.

I dagsläget är stora delar av Donbas de facto ockuperat av Ryssland och det är därför korrekt och relevant att benämna området just så. Fortsatt är det dock de ryskstödda separatistgrupperna som formellt är styrande i de områden de kontrollerat sedan år 2014.

Begreppen separatiststyrda- eller separatistkontrollerade områden – samt beskrivningen av de som kontrollerar områdena som separatister - har sedan år 2014 återkommande använts av såväl svenska som internationella medier och organisationer i samband med rapporteringen om situationen i östra Ukraina. Terminologin är även återkommande i Utrikespolitiska Institutets stora genomgång av konflikten i östra Ukraina.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändnings-tillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Mot bakgrund av vad SR anfört i sitt yttrande anser granskningsnämnden att inslaget inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Hanna Teleman.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Dag Edvin Bror Mattsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0892a02d095c26ea9e3ce9b1900c969ac6
DATUM & TID:	2022-09-30 17:02:25 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-09-30 17:02:31 +02:00
Ref: 49715SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)